

Cyfarfod

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW

Dyddiad ac Amser

10.30 y.b., DYDD MAWRTH, 6ED MAWRTH, 2018

Lleoliad

**Parlwr Mawr, Theatr y Ddraig, Canolfan Gymunedol Abermaw,
Ffordd Jubilee, Abermaw, Gwynedd. LL42 1EF**

Pwynt Cyswllt

Glynda O'Brien

01341 424301

GlyndaOBrien@gwynedd.llyw.cymru

(DOSBARTHWDYD; 27.02.18)

AELODAETH:

Cyngor Gwynedd:

Y Cyng. Louise Hughes
Y Cyng. Eryl Jones-Williams
Y Cyng. Gethin Glyn Williams

Aelodau Cyfetholedig:

Cynghorydd Rob Triggs
Mr Mike Ellis
Cyng. R A Williams
Cynghorydd Julian Kirkham
Dr John Smith
Mrs Wendy Ponsford
Mr John Johnson

Mr Mark James
Mr Martin Parouty

Cyngor Tref Abermaw
Aelod o Bwyllgor Ras y Tri Copa
Barmouth Resort Improvement Group
Cyngor Cymuned Arthog
Grwp Mynediad Traphont Abermaw
Clwb Hwyllo Merioneth
Cymdeithas Pysgota Abermaw a Bae
Ceredigion
Cymdeithas y Bad Achub
Grwp Defnyddwyr Harbwr Abermaw

Sylwedyddion:

Y Cyng. Peter Read
Dr John Jones-Morris
Y Cyng. Ioan Thomas
Y Cyng. David Williams

Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli
Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
Aelod Cabinet Datblygu'r Economi
Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi

RHAGLEN

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. COFNODION

5 - 15

I gadarnhau cofnodion cyfarfod blaenorol o Bwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw a gynhaliwyd ar 23 Hydref 2017.

(Copi'n amgaaedig)

4. ADRODDIAD GAN Y SWYDDOG MORWROL A PHARCIAU GWLEDIG 16 - 30

I ystyried adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig.

5. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

(a) Cyngor Tref Abermaw

- Angorfeydd
- Safleoedd tipio tywod
- Clirio tywod ar y sarn a'r promenad ar gyfer mynediad i'r anabl
- Clirio tywod ar hyd y llwybr ar top y compownd
- Carthu

(b) Cyngor Cymuned Arthog

- Datblygiadau Rheolaeth Pwynt Penrhyn Fairbourne

(c) Clwb Hwyllo Merioneth

- Mwy o wybodaeth ynglyn â'r honiadau cau ffordd y promenad yn y gaeaf
- Rheiliau tu allan i Adeilad Dora
- Mae'n ymddangos bod mwy o gychod ar draeth y fynwent – a yw rhain mewn defnydd?

6. DYDDIAD CYFARFOD NESAF

I nodi cynhelir cyfarfod nesaf Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw ar 23 Hydref 2018.

Eitem 3

Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw a gynhaliwyd ar 23 Hydref 2017 yn Theatr y Ddraig, Abermaw

YN BRESENNOL

Y Cynghorydd Gethin Glyn Williams - Cadeirydd Y Cynghorydd Eryl Jones-Williams – Is-gadeirydd

Y Cyng. Julian Kirkham (Cyngor Cymuned Arthog), Cyng. R. Triggs (Cyngor Tref Abermaw), Cyng. Mark James (RNLI), Mrs Wendy Ponsford (Aelod o Glwb Hwyllo Meirionnydd), Mr Martin Parouty (Grŵp Defnyddwyr Harbwr Abermaw), Mr Mike Ellis (Pwyllgor Ras y Tri Chopa), Dr John Smith (Grŵp Mynediad Traphont Abermaw).

Swyddogion

Mr Llŷr B. Jones	-	Uwch Reolwr – Economi a Chymuned
Mr Barry Davies	-	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig
Mr Glyn Jones	-	Harbwr Feistr Abermaw
Mr Alex Hills	-	Cymhorthydd Harbwr
Mrs Glynda O'Brien	-	Swyddog Cefnogi Aelodau
Mrs Mererid Watt	-	Cyfieithydd

Ymddiheuriadau: Y Cynghorydd Ioan Ceredig Thomas (Aelod Cabinet - Economi), Cyng. Louise Hughes (Cyngor Gwynedd), Mr John Johnson (Cymdeithas Pysgota Abermaw a Bae Cerdigion, Mr Arthur F. Jones (Uwch Swyddog Harbyrau).

Eglurwyd mai y Cyng. Ioan Ceredig Thomas, Aelod Cabinet Datblygu'r Economi, sydd bellach yn gyfrifol dros y Gwasanaeth Morwrol ac nid y Cyng. Craig ab Iago fel a nodir ar wefan y Cyngor. Gofynnwyd i'r Swyddog Cefnogi Aelodau gysylltu â'r swyddog perthnasol i gywiro hyn ar y wefan.

1. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd: Ethol y Cynghorydd Gethin Williams yn Gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2017/18.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd: Ethol y Cynghorydd Eryl Jones-Williams yn Is-gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2017/18.

3. DATGAN CYSYLLTIAD PERSONOL

Derbyniwyd datganiad o gysylltiad personol gan yr aelodau isod am y rhesymau a nodir:

- Cyng. Gethin Williams – aelod o'r Ymddiriedolaeth Cymunedol
- Cyng. Julian Kirkham - yn perthyn i un o'r gweithredwyr fferi
- Mr Mike Ellis – aelod o bwyllgor Ras y Tri Copa
- Mrs Wendy Ponsford – aelod o'r Clwb Hwyllo, aelod o'r Ymddiriedolaeth Cymunedol
- Cyng. Rob Triggs – aelod o'r Ymddiriedolaeth Cymunedol, aelod o'r Clwb Hwyllo
- Mr Martin Parouty – gweithredwr masnachol yn yr harbwr, aelod o'r Clwb Hwyllo ac Ymddiriedolaeth Cymunedol

(g) Dr John Smith – aelod o'r Clwb Hwyllo, aelod o'r Ymddiriedolaeth Cymunedol

Ni fu i'r Aelodau bleidleisio ar faterion a oedd yn ymwneud â'u buddiant personol.

4. COFNODION

Cyflwynwyd: Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw gynhaliwyd ar y 14 Mawrth 2017.

Penderfynwyd: **Derbyn a chymeradwyo'r cofnodion fel rhai cywir.**

5. YMHOLIAD YNGLYN AG EITEM "UNRHYW FATER ARALL"

Cyn symud ymlaen, tynnodd aelod sylw nad oedd eitem ar y Rhaglen ar gyfer "Unrhyw Fater Arall". Mewn ymateb, eglurodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig nad oedd yn arferiad rhoi yr eitem ar y rhaglen ond yn pwysleisio os oedd gan Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol unrhyw faterion o bryder bod modd iddynt ddwyn y materion hynny i sylw staff y Gwasanaeth Morwrol yn ddi-oed.

Nododd Aelod ei fod yn ymwybodol bod y cyhoedd yn cysylltu â'r Adran ynglyn â chwynion e.e. anifeiliaid wedi ei golchi ar lannau'r traeth, ond nad oeddynt yn derbyn ymateb.

Mewn ymateb i'r uchod, esboniodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod y Gwasanaeth yn derbyn nifer o adroddiadau yng nghyswllt yr uchod yn ddyddiol ond nad oeddynt o reidrwydd yn gallu ymateb bob tro. Fodd bynnag, sicrhawyd bod pob cwyn yn cael eu cofnodi a'r Gwasanaeth yn gweithredu fel bo angen.

Awgrymodd Aelod pe byddai modd ystyried gweithredu sistem o ymateb awtomatig i'w anfon i'r cyhoedd pan yn cyflwyno cwynion a / neu i'r Ganolfan Gyswllt ym Mhenrhyndeudraeth ymdrin â'r galwadau.

Penderfynwyd: **Gofyn i'r Uwch Reolwr – Economi a Chymuned ystyried gweithredu ymatebion awtomatig i'w anfon i'r cyhoedd.**

6. ADRODDIAD Y SWYDDOG MORWROL

Cyflwynwyd: Adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig, Mr Barry Davies, yn diweddarau'r pwyllgor ar faterion rheolaethol yr Harbwr.

Cyfeiriwyd yn benodol at y canlynol:-

(a) Aelodaeth y Pwyllgor - gofynnwyd i Grŵp Mynediad Traphont Abermaw gyflwyno cyfansoddiad a chofnodion eu Cyfarfod Blynyddol i'r Swyddog Cefnogi Aelodau, yn unol â phenderfyniad Cabinet Cyngor Gwynedd yn 2014. Bydd angen i'r mudiadau / sefydliadau gyflwyno'r wybodaeth yn flynyddol.

(b) Angorfeydd a Chofrestru Cychod Abermaw – cyflwynwyd rhestr ychwanegol i'r Aelodau yn ystod y cyfarfod a chyfeirwyd at y dau gwch a dorwyd yn rhydd yn ddiweddar. Pwysleiswyd nad oedd dim o'i le ar yr angorfeydd ond yn hytrach y ddolen rhwng blaen y cwch a'r bwi a falwyd ac sydd yn gyfrifoldeb i'r perchennog. Annogir perchnogion cychod yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn dilyn y canllawiau priodol a bod yr angorfeydd yn addas i'r pwrpas.

Mewn ymateb i ymholiad gan Aelod, cadarnhawyd bod staff yr Harbwr yn gwirio ac yn sicrhau bod y stropiau yn addas. Teimlai'r Gwasanaeth Morwrol yn rhwystredig yn wyneb y ffaith bod trefniadau mewn lle ar gyfer cyflwyno dogfennaeth gyfredol priodol i'r Harbwr Feistr ond nad oedd ambell unigolyn yn cydymffurfio. Awgrymwyd i'r dyfodol y byddai angen cynnal awdit o'r oll angorfeydd ac os nad ydynt yn gymwys yn unol â chanllawiau'r Gwasanaeth, ni fyddai opsiwn ond eu gwahardd o'r Harbwr a chyfarwyddo i godi'r angorfeydd allan.

Pwysleiswyd bwysgirwydd i sefydlu proses gadarn i ymdrin â'r mater uchod ac awgrymwyd y byddai'n fuddiol i adolygu'r Is-ddeddfau fel bo modd gweithredu'n fwy llym i'r dyfodol. Croesawyd gefnogaeth y Pwyllgor Ymgynghorol i'r awgrym hwn ac anogwyd Aelodau i ledaenu'r neges i'w mudiadau o bwysigrwydd bod angorfeydd yn cyrraedd gofynion ac yn addas i bwrpas.

Mewn ymateb i ymholiad ynglyn â'r ystadegau o gychod pwer / hwylio a'r ganran ym Meirionnydd yn lleihau o'i gymharu â chynnydd ym Mhenllŷn, esboniodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod Pwllheli wedi ei adnabod fel man i gynnal rasmus lleol a bod yna ddiwydiant hwylio cryf yno.

Ychwanegwyd bod Clwb Hwyllo Meirionnydd yn gwneud gwaith gwych hefo'r ieuencid yn nhref Abermaw.

Penderfynwyd: Cymeradwyo bod y Gwasanaeth Morwrol yn cynnal adolygiad o'r Is-ddeddfau Harbwr er mwyn sefydlu gweithdrefn gadarn i'w roi mewn lle ar gyfer cyflwyno dogfennaeth priodol o addasrwydd angorfeydd.

(c) Cod Morwrol a Diogelwch Porthladdoedd

Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau (MCA), Adran Trafnidiaeth Llywodraeth Cymru, wedi cynnal arolwg o drefniadau a systemau diogelwch presennol harbyrau'r Sir ac fe fyddir yn cyflwyno eu hadroddiad i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol yn y gwanwyn. Ni ragwelwyd bod unrhyw broblemau yn deillio o'r arolwg a'u barn cychwynnol ydoedd bod y Gwasanaeth yn cydymffurfio gyda'r gofynion yn gyffredinol ond bod angen matrices hyfforddiant cynhwysfawr i staff. Canolbwyntiwyd yr arolwg ar harbyrau Aberdyfi, Porthmadog a Phwllheli ac ni fu ymweliad ag Abermaw oherwydd prinder amser. Nodwyd ganddynt bod angen tacluso oddi amgylch cei harbwr Aberdyfi a chyflwynwyd sylwadau ar lafar ynglyn â llêd y sianel yn Harbwr Pwllheli.

Bwriedir cynnal ail-ymweliad o fewn 12 mis ac yn dilyn trafodaeth gyda'r archwilwyr byddai'n fuddiol i'w gynnal i gyd-fynd gyda dyddiad Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog gan wahodd cynrychiolwyr Pwyllgorau Ymgynghorol Aberdyfi, Abermaw a Pwllheli i'r cyfarfod hwnnw.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(ch) Mordwyo

Adroddwyd bod y buddsoddiad a wnaed i'r cymhorthion mordwyo wedi bod yn llwyddiannus gan bod pob un wedi aros ar eu safle. Cyflwynwyd un adroddiad i Fwrdd Archwilio Damweiniau Morol (MAIB) yn dilyn digwyddiad yn yr Harbwr a ddigwyddodd oherwydd diffyg profiad a dealltwriaeth unigolyn. Gohebwyd â'r unigolyn dan sylw gan gynnig arweiniad ar gyfer hyfforddiant.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(d) Cynnal a Chadw

Amlinellodd yr Harbwr Feistr ar ei raglen waith dros gyfnod y gaeaf gan nodi y byddir yn ei gylchredeg i'r Aelodau, a'i fod ef a'i gynorthwy-ydd yn gyfrifol am ardal o Llandanwg i Fairbourne. Tynnwyd sylw at y materion canlynol:

- Adfer arwyddion a'u trwsio
- Trwsio cloau
- Gwaith i'r grisiau cyhoeddus gyferbyn a'r bloc toiledau
- Glanhau'r llithrfa, wal y promenad o algau'r môr
- Atgyweirio'r llochesi sydd yn parhau yn destun fandaliaeth
- Trwsio canllawiau ar hyd y cei
- Trwsio bwi Fairway
- Trwsio llifddor oherwydd difrod

Ychwanegodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig pe byddai Aelodau'r Pwyllgor yn ymwybodol o unrhyw waith ychwanegol sydd angen i'w gyflawni, annogwyd hwy i gysylltu hefo'r Harbwr Feistr.

Cadarnhawyd mewn ymateb i ymholiad gan Aelod bod ffôn ar gyfer galw Gwasanaeth brys sydd wedi ei leoli ym maes parcio Traeth Benar yn gweithio ac yn cael ei archwilio yn rheolaidd. Nodwyd ymhellach bod arolwg wedi ei gynnal yn ddiweddar o ddefnydd ffônau galw gwasanaeth brys dros y Sir a gwelwyd nad oedd llawer o ddefnydd yn cael eu gwneud ohonynt gan bod unigolion yn tueddu i ddefnyddio ffonau symudol mewn argyfyngau.

Awgrymwyd y byddai'n fuddiol i'r Pwyllgor Ymgynghorol dderbyn adroddiad i'r cyfarfod nesaf ar ddefnydd ffônau Gwasanaeth brys sydd yn yr ardal.

Penderfynwyd: (a) Gofyn i'r Harbwr Feistr ddsbarthu ei raglen waith i Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol.

(b) Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig gyflwyno ystadegau ar ddefnydd ffônau Gwasanaeth brys i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol hwn.

(dd) Materion Staff

Croesawyd a chyflwynwyd Alex Hills, Harbwr Feistr Cynorthwyol, i'r cyfarfod ac esboniwyd bod ei gyfnod cyflogaeth wedi ei ymestyn i gynorthwyo gyda'r rhaglen waith cynnal a chadw yr harbwr dros fisoedd y gaeaf, yn ddarostyngedig i'r sefyllfa gyllidol.

(e) Materion Harbwr

(i) Rhwystr Diogelwch Ardal y Cei

Adroddwyd bod rhwystr diogelwch wedi ei osod yn ardal y cei er mwyn ceisio gwella diogelwch y cyhoedd. Ymddiheurodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig nad oedd y Gwasanaeth wedi ymgysylltu â defnyddwyr yr harbwr cyn gosod y rhwystr diogelwch. Fodd bynnag, deallir bod y rhwystr wedi profi'n gymorth enfawr a'r risg i ddiogelwch wedi gwella yn yr ardal. Bwriedir parhau gyda'r trefniant ond roedd y Gwasanaeth yn fwy na pharod i dderbyn sylwadau.

Nododd Aelod, yn dilyn trafod gyda defnyddwyr a thra'n derbyn y ffaith bod angen rheoli'r ardal dan sylw, amlygwyd pryder ynglyn â lliw y rhwystr.

Mewn ymateb, esboniwyd y byddai modd trafod hyn ymhellach ac roedd bwriad gan yr Harbwr Feistr i gysylltu gyda gwneuthurwyr arwyddion yn Nolgellau am wahanol opsiynau.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(ii) Pontwn

Diolchwyd i Mr John Smith am gydlynu cyfarfodydd er mwyn symud ymlaen gyda datrys perchnogaeth y pontwn a deallir bod Ymddiriedolaeth Cymuned Abermaw wedi datgan diddordeb i'w berchnogi. Pwysleisiodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig nad oedd y Cyngor yn berchen y pontwn ond bod staff yr Harbwr wedi cynnal gwaith atgyweirio arno yn y gorffennol. Hyderir, dros y misoedd nesaf, y gellir datrys a chael cadarnhad pwy fydd yn ei berchen i'r dyfodol. Nodwyd ymhellach bod y pontwn yn adnodd gwyach i'r harbwr ond nad oedd y Cyngor mewn sefyllfa i barhau i'w gynnal a'i gadw i'r dyfodol.

Darllenodd y Cynghorydd Eryl Jones-Williams gofnod gan Awdurdod Parc Cenedlaethol a oedd wedi cyfrannu at y prosiect drwy gronfa Cynllun Arbrofol Eryri fel a ganlyn:

“Pontwn Cymuned Harbwr Abermaw Merioneth Yacht Club Pontoon

- Bwriad y prosiect yw gosod a chynnal pontwn parhaol gyda mynediad parhaol (pedwar tymor) mewn rhan gysgodol o'r harbwr I alluogi mynediad I ystod o weithgareddau hamdden môr, afon ac aber I bob defnyddiwr gan gynnwys rhai ac anghenion ychwanegol
- Mae'r cais hwn felly am fath hollol newydd o ddarpariaeth i ddiwallu anghenion cyfredol a chynyddol defnyddwyr twristaidd, chwaraeon a hamdden
- Mae CAE wedi cyfrannu £25,000 tuag at y prosiect”

Eglurodd Mr John Smith nad oedd y mater yn symud yn ei flaen yn gyflym iawn. Esboniodd ymhellach er bod canfyddiad mai Clwb Hwyllo Meirionnydd oedd perchennog y pontwn, nid oedd hyn yn gywir. Yr hyn ddigwyddodd ydoedd bod grwp o unigolion wedi dod at ei gilydd i lunio cais ar gyfer bod yn gymwys i gyflwyno ceisiadau ar gyfer grantiau amrywiol. Bu i Gyngor Gwynedd roi cyfraniad arian ar y pryd a chadarnhad y byddai'r Cyngor yn gefnogol i'w gynnal a'i gadw ond fe wnaethpwyd yn glir na fyddai'r Cyngor yn ei newid.

Ers blwyddyn bellach nodwyd bod trafodaethau wedi digwydd rhwng yr Ymddiriedolaeth a'r Gwasanaeth Morwrol sydd wedi bod yn gefnogol ond bod rhai elfennau i'w datrys sef:

1. Trwydded gan y Cyngor er mwyn cysylltu'r pontwn i eiddo'r Cyngor
2. Cadarnhad gan y Cyngor ynglyn ag atebolrwydd cyhoeddus oherwydd ei fod ar gyfer defnydd y cyhoedd
3. Llundio a chytuno cynllun rheoli ar gyfer rheoli'r pontwn

Awgrymodd y Cadeirydd er mwyn bwrw ymlaen yn ddioid i swyddogion o'r Ymddiriedolaeth Cymuned Abermaw a'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig drefnu i gyfarfod yn fuan i ddatrys y tri elfen uchod.

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig drefnu i gyfarfod â'r swyddogion perthnasol yn fuan.

(iii) Arwyddion Diogelwch

Nodwyd gyda chymorth a charedigrwydd Sefydliad y Bad Achub y bydd arwyddion yn eu lle erbyn 1 Ebrill 2018.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(iv) Diogelwch Parcio

Mewn perthynas â chyflwyno trefn newydd sydd yn gwahardd rhai heb awdurdod i barcio ar y llecyn sydd yn rhedeg gyfochrog â chompownd yr harbwr, nododd Aelod bod angen trafodaeth bellach ynglyn â'i reolaeth.

Nododd y Swyddog Morwrol bod y trefniant wedi gwella ac efallai bod angen trafodaeth gyda'r Harbwr Feistr ynglyn â rheoli ei ddefnydd. Y bwriad ydoedd bod y llecyn ar gael i ddefnyddwyr masnachol yr harbwr ond nad oedd bwriad i logi llecyn i unigolion sydd heb gysylltiad gyda'r harbwr.

Nododd Aelod arall bod unigolion wedi parcio o flaen Ty Baddon ers blynnyddoedd lawer ac a oedd unrhyw beth y gellir ei wneud i wahardd pobl barcio yno?

Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig nad oedd modd cynnwys y llecyn fel rhan o orfodaeth parcio ond pwysleiswyd bod y llecyn yn eiddo i'r Cyngor a bod staff yr Harbwr angen lle i gadw cerbydau. Nodwyd bod arwyddion wedi eu rhoi i fyny ar gyfer cadw 2 lecyn parcio ar gyfer staff yr Harbwr a'r bwriad ydoedd i geisio cadw rheolaeth ar dir sy'n eiddo i'r Cyngor a hyderir y gall unigolion gydymffurfio â'r trefniadau hyn.

O safbwynt statws y darn sydd wedi ei liwio gyda llinellau melyn wrth ymyl adeilad SS Dora, gofynnwyd a fyddai modd cynnwys y llecyn hwn fel rhan o'r gorchymyn parcio. Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y gall wneud ymholiadau ynglyn â'r uchod.

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig ymchwilio i'r pryderon uchod.

(f) Materion Ariannol

Cyfeiriwyd at y mantolenni cyllidol a oedd yn dangos gorwariant o £13,275 diwedd Medi 2017 ac fel rheolwr y Gwasanaeth, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig ei bryder yn hyn o beth gan nad oedd y targed incwm yn sylweddol gyda'r gwariant yn £29,463 ac felly y targed yn fyr o £3,857.

Mynegodd Aelod etholedig Cyngor Gwynedd ei bryder yn wyneb yr holl arbedion arfaethedig ac y byddai unrhyw doriadau i'r Gwasanaeth Morwrol yn cael effaith andwyol ar economi yr ardal, ac o ganlyniad ar ar swyddi a thwristiaeth. Awgrymwyd y dylid gwahodd Aelod Cabinet Datblygu'r Economi i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol i wyntyllu'r mater ac i fynd ag ef o amgylch i weld gweithgareddau'r harbwr.

Mewn ymateb, esboniodd yr Uwch Reolwr – Economi a Chymuned bod trafodaethau yn mynd rhagddynt ar hyn o bryd a'r bwriad ydoedd cynnal gweithdai pwrpasol i drafod gwahanol opsiynau arbedion fesul Adrannau. Fodd bynnag, croesawir unrhyw gefnogaeth i warchod cyllidebau'r Gwasanaeth i'r dyfodol.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod a gwahodd yr Aelod Cabinet Datblygu'r Economi i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol.

(ff) Digwyddiadau

Calonogol ydoedd nodi'r holl ddigwyddiadau a gynhelir yn Abermaw a gwerthfawrogir ymdrechion a gwaith y Gymuned yn hyn o beth. Tra'n derbyn nad oedd presenoldeb staff mewn digwyddiadau wedi bod 100% eleni a hyn yng nghyfnod tymor yr hydref sicrhawyd y byddir yn gwneud ymdrechion ar gyfer flwyddyn nesaf. Fodd bynnag, rhaid ystyried bod lleihad yn yr adnoddau gyda'r Harbwr Feistr yn gweithio o fis Ebrill i fis Medi pob penwythnos, ac ar adegau angen 2 aelod o staff ar ddyletswydd o safbwynt diogelwch. Sicrhawyd y byddai staff ar gael ar gyfer digwyddiad y Motor-cross ar y traeth sydd i'w gynnal penwythnos 28/29 Hydref.

Mynegwyd bryder Aelod bod y dyddiad yn gwrthdaro gyda gwyliau hanner tymor ac y byddai'r mesydd parcio yn orlawn. Yn wreiddiol, roedd y digwyddiad hwn ar ôl y tymor twristiaeth er mwyn ymestyn y tymor ac nid adeg gwyliau hanner tymor ysgolion.

Ychwanegwyd bod y digwyddiad yn amharu ar fusnes yr ysgraff gan na fyddai pobl yn gallu mynd ar y traeth.

Mewn ymateb, awgrymodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y gall y mater gael ystyriaeth gan y Cyngor Tref ac fe ellir rhoi cyfarwyddyd i'r Gwasanaeth Morwrol drafod hefo'r trefnwyr i beidio ei gynnal yn ystod gwyliau hanner tymor, os mai dyna fyddai'r dymuniad.

I'r dyfodol, byddai'n fuddiol i staff yr Harbwr dderbyn rhestr o'r digwyddiadau sydd i'w cynnal ac arweiniad o'r hyn sydd yn ddisgwyliedig gan y staff fel rhan o'r digwyddiadau.

Penderfynwyd : Derbyn a nodi'r uchod.

7. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem canlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraffau 12 ac 13, Rhan 4, Atodiad 12 A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. Mae'r paragraffau yma yn berthnasol oherwydd bod gan yr unigolion dan sylw'r hawl i breifatrwydd ac nad oes unrhyw fudd cyhoeddus sy'n gofyn am ddatgelu gwybodaeth bersonol am yr unigolion nac yn gofyn am eu hadnabod. O ganlyniad mae'r budd cyhoeddus o gadw'r wybodaeth yn eithriedig yn gorbwyso'r budd cyhoeddus o'i datgelu.

8. CONSESIYNAU A MASNACHU YN YSTOD DIGWYDDIADAU

Yn deillio o bryderon amlygwyd ynglyn â chonchesiynau / trwyddedau pedlar a masnachu yn ystod digwyddiadau:

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig awgrymu i'r Cyngor Tref ystyried gwahodd Heilyn Williams, Swyddog Trwyddedu'r Cyngor i'w cyfarfod i drafod trwyddedau a hawliau pedlars / masnachu yn anghyfreithiol / adolygu'r is-ddeddfau.

Ail-agorwyd y cyfarfod i'r wasg a'r cyhoedd.

9. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL (nad oedd wedi derbyn ystyriaeth fel rhan o adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig)

(a) Cais am ardal weithgareddau wedi ei rhaffu i ffwrdd

Adroddod y Cadeirydd ei fod wedi derbyn cais ar gyfer dynodi ardal weithgareddau wedi ei rhaffu ffwrdd yn yr harbwr ar gyfer defnydd gweithgareddau hamdden.

Penderfynwyd: Cymeradwyo i ymchwilio i'r mater gan ofyn i'r unigolion a wnaed y cais gysylltu â'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig i drafod eu syniadau ymhellach.

(b) Cais i gynnal cystadleuaeth lleol i ddylunio (ac adeiladu) "caban traeth" unigryw i Abermaw

Adroddod y Cadeirydd bod angen rhywbeth mwy esthetig na'r hyn sydd yn bodoli'n barod ac a fyddai o fudd twristiaeth.

Penderfynwyd: Cymeradwyo'r syniad mewn egwyddor ac i unigolion sydd â diddordeb yn yr uchod i gysylltu gyda'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig i drafod ymhellach unrhyw syniadau a ddaw i law.

(c) Taclusrwydd cyffredinol a lle storio o amgylch yr Harbwr

Derbyniwyd cwyn gan aelod o'r cyhoedd am gelfi pysgota ar yr harbwr ac nad oedd lle i'r plant ddal crancod. Nodwyd bwysigrwydd i'r pysgotwyr gadw celfi pysgota yn y compownd.

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig drafod gyda'r pysgotwyr i sicrhau bod y cawelli yn cael eu cadw gan adael bwlch i bobl fedru cerdded o'u hamgylch.

(ch) Ffrydiau Incwm

Gofynnwyd a oedd unrhyw fodd i fedru cynyddu incwm i'r harbwr? Nodwyd bod llawer mwy o ganŵs a caiacs i'w gweld ac a oedd yr awdurdod yn codi ffi arnynt?

Mynegodd aelod bod cymaint o fynd a dod gan gychod yn ardal yr Harbwr ac y byddai cynyddu defnydd yn y dŵr o amgylch yr harbwr yn creu risg o ddiogelwch.

Mewn ymateb, esboniodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y ceisir annog gweithgareddau yn yr Harbwr ond ni chodir ffi gan na fyddai'n gost effeithiol yn wyneb y ffaith y byddai'n costio mwy i weinyddu'r trefniadau o gasglu'r ffioedd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(d) Parcio ar y ffordd ger y compownd

Nodwyd y byddai'r contractwyr yn cael cynnig cyntaf o ran parcio ar y tir uchod.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(dd) Cynnal a chadw angorfeydd a ffurflenni adrodd yn ôl

Adroddwyd y byddir yn trafod y mater uchod gyda'r staff perthnasol ym mis Tachwedd i'w wyntyllu.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(e) Y diweddaraf am reoli Pwynt Penrhyn

Adrododd y Cyng. Julian Kirkham ar yr hyn drafodwyd yng nghyfarfod Cyngor Cymuned Arthog yn ddiweddar a'u bod yn gwneud cais i Adran Priffyrdd y Cyngor am gymorth ar gyfer:

- Paentio manau parcio wrth y man troi a'r man pasio
- Gosod peiriant talu ac arddangos yn yr ardal barcio, gyda'r ysgrifen canlynol i'w gynnwys ar yr arwyddion taliadau "Mae arian o'r peiriant talu ac arddangos hwn yn mynd i gadw toiledau'r Friog ar agor"
- Gosod rhwystr cyfyngiad uchder cryf. Byddai angen gosod arwyddion rhybudd ar y ffordd i'r Friog ac ar Ogledd Penrhyn Drive hefyd, er gwybodaeth i yrrwyr cerbydau mawr
- Atgyweirio arwydd "Cadw'n Glir" ar ben y ffordd i lawr i'r giât.
- Gyda chaniatâd y Swyddog Morwrol, gosodwyd giât i gau'r ardal ar frig y llithrfa er mwyn atal faniau, ac ati, barcio yn y ffordd lle mae pobl yn lansio cwch
- Arwydd wedi'i wneud yn arbennig i ddisodli'r un dros dro.
- Nodwyd ymhellach bod y trigolion o'r farn nad yw perchnogion faniau gweryll yn cyfrannu ychydig neu ddim i economi leol yr ardal, ac maent yn dueddol i gymryd dau le parcio ac yn anwybyddu'n llwyr rhybudd y Cyngor "Dim Aros Dros Nos" ac yn waeth na hynny nid oes unrhyw gyfleusterau toiledau ym Mhwynt Penrhyn. Nodwyd ymhellach bod Rheilffordd Fairboure wedi gosod gatiau i ddiogelu mynediad i'r twnel. Teimla'r Cyngor Cymuned yn gryf bod angen gwarchod yr amgylchedd ac wrth geisio eu cyfyngu i barcio lle nad oes cyfleusterau ar eu cyfer byddai'r problemau yn lleihau.

Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig, tra'n derbyn bod yr uchod yn rhwystredig nid oedd gan y Gwasanaeth Morwrol unrhyw bwerau cyfreithiol i symud y faniau gweryslla.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(f) Llithrfa De Penrhyn Drive

Nodwyd bod Cyngor Cymuned Arthog o'r farn mai'r peth olaf sydd angen yn y lleoliad hwn yw llithrfa. Byddai hyn yn ymestyn ei ddefnydd i ganiatáu i gerbydau gael mynediad anghyfyngedig i'r blaendraeth. Yn gyffredinol, mae'r rhan honno o Fairbourne yn draeth diogel, ac yn lle diogel i nofio. Byddai cerbydau sy'n gwibio i fyny ac i lawr yn beryglus iawn i'r cyhoedd ac yn gyfle i lansio cychod a badau dwy personol heb ganiatâd.

Gofynnir am fynediad i gerddwyr yn unig ar ffurf hyd o, e.e. mat cnau coco, ond lled cwpl o goets babanod neu debyg er mwyn i deuluoedd allu cyrraedd y traeth. Byddai angen arwydd ee. "ddim yn addas ar gyfer cadeiriau olwyn" i'w osod yn y lleoliad. Byddai gosod llwybr "igam ogam" yn amhosibl oherwydd symudiad y graean bas.

Mewn ymateb i'r sylwadau uchod, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod cwch bwrpasol ar gael yn yr Harbwr ar gyfer mynd allan i Pwynt Penrhyn i sicrhau nad oes unrhyw gychod yn lansio oddi yno.

O safbwynt y ramp, tra'n derbyn bod angen gwneud gwelliannau yno, eglurwyd bod llawer o symudiadau ar y traeth ond fe fyddir yn trafod y mater ymhellach gyda Mr Julian Kirkham.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(g) Ychydig iawn o le sydd i gychod

Nodwyd bod llai o le ar gael i gychod "Fin Keel".

(h) Posib defnyddio matin sgwrio concriid i unioni'r disgyniad yng ngwaelod y llithrfa

Mewn ymateb, nododd yr Harbwr Feistr y byddai'n ystyried opsiynau i'r awgrym uchod.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(i) Angorfeydd – cais i fynd a'r angorfeydd i'r lan bob gaeaf

Pryderai Grŵp Defnyddwyr Harbwr Abermaw am nifer yr angorfeydd sydd wedi methu yn yr harbwr y tymor hwn. O ganlyniad, nid yn unig bod effaith hyn yn ymwneud â diogelwch ond hefyd gydag effeithiau posib ar breminau yswiriant i'r dyfodol. Gofynnwyd a ddylid tynnu'r angorfeydd i'r lan bob gaeaf, fel a wneir yn Aberdyfi ac a fyddai'n syniad adfer y bwiau i farcio'r ardal ymdrochi eto?

Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yn ddelfrydol y dylai'r uchod ddigwydd ond ei fod yn anodd yn Abermaw oherwydd ansawdd gwaelod y môr a'r ffaith nad oedd digon o le i'w cadw yn ddiogel.

Ychwanegodd yr Harbwr Feistr bod angorfeydd Aberdyfi yn llawer iawn llai ac yn ysgafnach ac yn draddodiadol roedd rhai Abermaw wedi cael eu gadael am y gaeaf. Rhagwelir anhawster ychwanegol yn y trefniadau o'u gosod yn ôl ac i dderbyn y gwaith gweinyddol angenrheidiol ar eu cyfer.

Gellir annog cwsmeriaid i'w codi ond ni ellir eu gorfodi a rhaid ceisio gwella safon ac ansawdd yr angorfeydd sydd yna'n barod. Apeliwyd ar y mudiadau i bwysleisio wrth defnyddwyr bod angen eu harchwilio yn rheolaidd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(j) Parth Gwahardd Cychod Pwêr / Cychod Dŵr Personol

Nodwyd ar un adeg bod llinell o fwiau oddi ar daeth Abermaw yn marcio parth gwahardd i gychod pwêr gan felly sicrhau lle mwy diogel i ymdrochi. Os oes bwiau yno ai peidio, byddai unrhyw forwr doeth sy'n gyfrifol am gwch un ai yn cadw yn ddigon pell o'r ardal yma neu'n mynd ymlaen yn ofalus iawn. Yn anffodus nid yw pawb yn gwneud hyn. A oes achos felly dros adfer y bwiau i farcio'r parth ymdrochi?

Mewn ymateb, nid oedd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig o'r farn y byddai adfer y bwiau yn gwneud cymaint o wahaniaeth yn Abermaw ac nad oedd risg i'r cyhoedd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(h) Angorfeydd i'r cychod hwylio "Keel"

Mewn ymateb i ymholiad gan y Cynghorydd Rob Triggs, awgrymwyd y dylai ef, yr Harbwr Feistr, Mr Mike Ellis a Mr Dave Niven drafod y mater ymhellach.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

9. ETHOL SYLWEDYDDION

Ystyried enwebiadau ar gyfer sylwedyddion i wasanaethu ar y pwyllgorau canlynol:

- (a) Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi
- (b) Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
- (c) Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli

Cyflwynwyd enwau'r tri Aelod canlynol, ac fe fyddant yn penderfynu rhwng ei gilydd pa gyfarfod fyddant yn mynychu:

Y Cyng. Rob Triggs
Y Cyng. Julian Kirkham
Mr Martin Parouty

Penderfynwyd: Gofyn i'r Swyddog Cefnogi Aelodau anfon y dyddiadau iddynt fel y gallent benderfynu a chadarnhau pwy fydd yn mynychu'r cyfarfodydd.

10. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Penderfynwyd: Nodi y cynhelir y cyfarfod nesaf ar 6 Mawrth 2018.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30 a.m. a daeth i ben am 1.50 p.m.

CADEIRYDD.

Eitem 4

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	06 Mawrth 2018
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheolaethol yr Harbwr
AWDUR	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig

1. Cod Diogelwch Porthladdoedd

- 1.1 Mae'r Cod Diogelwch yn 'ddogfen fyw' ac sydd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan staff harbyrau y Gwasanaeth. Mae yn anorfod fod y Gwasanaeth yn derbyn sylwadau a barn Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol ar addasrwydd y Cod Diogelwch a hefyd i dderbyn sylwadau yn rheolaidd ar ei chynnwys fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu fel bod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, safon cymhorthion mordwyo, addasrwydd yr is ddeddfau, materion diogelwch a gwaith cyffredinol dydd i ddydd yn Harbwr Abermaw.
- 1.2 Rhwng y 19eg ac yr 21ain Medi 2017 fe gynhaliwyd arolygiad trylwyr gan archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau a hyn yn adolygiad o drefniadau a systemau diogelwch presennol harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd er sicrhau cydymffurfiaeth a'r Cod Diogelwch Porthladdoedd.
- 1.3 Yn dilyn adolygiad gan Asiantaeth Gwylwyr y Glannau a gynhaliwyd ym mis Medi 2017 mae'r Gwasanaeth wedi derbyn adroddiad yn dilyn yr archwiliad gan yr arbenigwr allanol. Mae copi o'r adroddiad yn atodol ac fe fydd y Gwasanaeth yn gweithredu ar argymhellion yr archwilwyr yn ystod y misoedd nesaf. Croesawir sylwadau'r Pwyllgor ar gynnwys yr adroddiad.
- 1.4 Fel ac yr adroddwyd i'r Pwyllgor Ymgynghorol yn yr Hydref barn gychwynnol yr archwilwyr oedd bod y Cyngor yn cyd-fynd gyda'r gofynion yn gyffredinol ond bod angen addasu rhai elfennau sydd yn gysylltiedig â chofnodi dyletswyddau a nodi pwy yw Daliwr Dyletswydd a'r Person Dynodedig.
- 1.5 Yn ystod yr ymweliad fe fu i'r archwilwyr ymweld ag harbyrau Aberdyfi, Porthmadog a Phwllheli. Ni fu iddynt ymweld ag Abermaw oherwydd cyfyngiadau mewn amser.
- 1.6 Pwysleisir na gyflwynwyd unrhyw rybudd o welliant yn ymwneud a materion diogelwch difrifol, safon neu ddiffygion yn yr harbyrau. Nodwyd gan yr archwilwyr fod cyfle i wella ar daclusrwydd oddi amgylch cei harbwr Aberdyfi gan fod yna nwyddau a rhaffau wedi eu cadw ar y cei mewn ffordd a allasai achosi risg. Mae yn anorfod fod y materion hyn wedi eu gweithredu arnynt gan staff y Gwasanaeth yn ystod misoedd y gaeaf. Cyflwynwyd sylwadau ynglŷn â diffyg lled y sianel fordwyo yn harbwr Pwllheli. Ni chyflwynwyd sylw am faterion diogelwch yn harbwr Abermaw.
- 1.7 Er bod y Cod Diogelwch Porthladdoedd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan y gwasanaeth mae yn anorfod atgoffa Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol o'r ddyletswydd arnynt i gyflwyno sylwadau ar addasrwydd y Cod Diogelwch ac i dderbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbyrau fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu er sicrhau bod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleol
- 1.8 Fe fydd archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau yn ail ymweld â'r Cyngor yn ystod yr Hydref nesaf. Y bwriad yw bod dilyniant i'r adolygiad yn cael ei gynnal ar ddyddiad ble cynhelir cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog ble gwahoddir aelodau o holl Bwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau Gwynedd i'r cyfarfod er derbyn cyflwyniad gan yr archwilwyr ar faterion sydd yn gysylltiedig â'r Cod Diogelwch Porthladdoedd. Fe fydd hyn hefyd yn gyfle i Aelodau o'r pwyllgorau Ymgynghorol i holi'r arbenigwyr ar faterion yn ymwneud a'r Cod Diogelwch Porthladdoedd.

2. **Materion Gweithredol**

2.1 **Mordwyo**

- 2.1.1 Rhagwelir bydd archwiliad manwl yn cael ei gynnal ar gymhorthion mordwyo Abermaw gan archwilwyr Awdurdod Goleudai Tŷ'r Drindod yn ystod mis Awst 2018.
- 2.1.2 Yn y man mae 2 Rybudd i Forwyr mewn grym yn Abermaw. Rh-01/18 yn adrodd na fod llusern Cymhorthydd Mordwyo 'Cardinal De' yn goleuo Q Fl 6 15s. Lleoliad - 52° 42.822' N - 004° 03.729W. Mae Rhybudd Rh-02-18 yn adrodd na fod llusern Cymhorthydd Mordwyo 'Rhif 2' yn goleuo Fl R 2s Position 52°42.698'N - 004°04.187'W.
- 2.1.3 Mae rhaglen waith cynnal a chadw'r Cymhorthion Mordwyo'r Harbwr wedi ei gwblhau a hyn yn unol â chytundeb, cyfarwyddwyd ac arweiniad y Pwyllgor Ymgynghorol. Fe fydd diweddariad o'r sefyllfa gyfredol yn cael ei gyflwyno i'r Aelodau gan yr Uwch Swyddog Harbyrau yn y cyfarfod.
- 2.1.4 Mae Cymhorthydd mordwyo newydd wedi ei bwrcasu ar gyfer adnewyddu Bwi Rhif 4. Fe fydd y bwi ar ei safle cyn Gwyn Y Pasg. Mae hefyd yn fwriad i bwrcasu a gosod bwi ychwanegol (Port) yn y sianel er arwain morwyr yn ddiogel heibio traethell y gogledd. Fe fydd yn fwriad cyflwyno cais i Dŷ'r Drindod er sicrhau fod lleoliad y bwi wedi ei gofnodi ar sistem yr Awdurdod Goleudai.

2.2 **Cynnal a chadw**

- 2.2.1 Bydd yr Uwch Swyddog Harbyrau yn cyflwyno rhaglen waith cynnal a chadw a fu wedi ei weithredu arno yn Harbwr Abermaw yn ystod y cyfnod Hydref - Rhagfyr 2017 ac yn cyflwyno manylion o'r gwaith sydd wedi ei gwblhau yn y cyfnod Ionawr - Chwefror 2018. Gofynnir am adborth aelodau'r Pwyllgor am unrhyw waith ychwanegol bydd angen ei ystyried a'i gynnwys ar y rhaglen waith.
- 2.2.2 Bwriedir gosod canllaw diogelwch ar wal y cei yn ystod mis Mawrth. Mae asesiad risg wedi adnabod bod yna risg yn bodoli gan na fod canllaw yn gwarchod yr ochr serth. Y rheswm na fod canllaw ar y rhan fychan hon o'r harbwr oedd er galluogi nwyddau gael ei godi allan o gychod. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf ni wnaethpwyd defnydd o'r cei ar gyfer glanio a morio nwyddau. Gan fod yr ardal yn brysur gyda cherddwyr, yn enwedig yn ystod tymor yr haf, mae angen gwella diogelwch yn yr ardal a lleihau risg i gerddwyr.
- 2.2.3 Mae dwy ysgol wedi dirywio ac angen ei adnewyddu ar y cei. Y bwriad yw adnewyddu'r ddwy ysgol cyn Gŵyl y Sulgwyn.

2.3 **Materion Staff**

- 2.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cymhorthydd Harbwr Abermaw (tymhorol) i ben yn swyddogol ar y 30ain Medi 2017. Er sicrhau cymorth gyda gwaith yr harbwr dros fisoedd y gaeaf fe fu i'r cytundeb gael ei ymestyn hyd at y 31 Rhagfyr 2017 pan death y cytundeb i ben. Falch yw adrodd bod y cyn swyddog bellach wedi ei benodi gydag Asiantaeth Gwylwyr y Glannau yng Nghaergybi.
- 2.3.2 Mae cymhorthydd harbwr tymhorol (Aberdyfi) yn parhau gyda chytundeb gwaith ac yn rhan o'r tîm ehangach oddi fewn y Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig ac yn cefnogi a galluogi'r Gwasanaeth er ymateb i ddigwyddiadau a chwblhau rhaglen waith cynnal a chadw harbyrau yn ardal Aberdyfi ac Abermaw.
- 2.3.3 Rhagwelir bydd y swyddi tymhorol yn dychwelyd ar sail llawn amser yn harbyrau Abermaw, Aberdyfi a Porthmadog ar y 1af Ebrill 2018 ac yn ymestyn hyd at 30 Medi 2018.

2.4 **Materion Gweithredol**

- 2.4.1 **Arwyddion Diogelwch.** Mae'r Gwasanaeth, a hyn ar y cyd gyda Sefydliad y Bad Achub a chynrychiolydd lleol o'r Bad Achub, wedi cwblhau adolygiad manwl o'r holl arwyddion diogelwch oddi amgylch ardal yr Harbwr a thraeth Abermaw. Mewn ymateb i'r archwiliad ac mewn ymgynghoriad gyda Mudiad y Bad Achub mae'r Gwasanaeth wedi archebu arwyddion newydd a fydd yn cael eu gosod ar sawl safle oddi amgylch yr harbwr a ger y traeth.
- 2.4.2 Mae cyfanswm cost yr arwyddion yn £6,800 gyda chost dylunio a rhag paratoi, sef paratoi templedi, yn £500 (eithrio TAW.) Fe fydd yr arwyddion yn cael eu danfon i'r harbwr ar y 15fed Mawrth 2018 ac fe fawr obeithir bydd y prif arwyddion Diogelwch are u safle priodol cyn Gŵyl Y Pasg. Oherwydd natur traeth Abermaw rhagwelir bydd angen tynnu'r arwyddion oddi ar y safle yn ystod misoedd y gaeaf er lleihâi difrod a achoswyd i'r arwyddion gan y tywydd garw. Ariannwyd y gwariant drwy gynllun TAIS, sef cronfa Twristiaeth Llywodraeth Cymru.
- 2.4.3 **F.L.A.G -2018 (Fisheries Local Action Group).** Mae cyfnod newydd F.L.A.G wedi cychwyn yng Nghymru ac mae Swyddog wedi ei phenodi drwy drefniant Cyngor Ceredigion i arwain ar y prosiect. Yn ddarostyngedig ar ganiatâd y Cadeirydd fe fydd y Swyddog yn mynychu'r cyfarfod er adrodd i'r pwyllgor ar faterion F.L.A.G. Ni does manylion pellach ynglŷn â rhaglen F.L.A.G wedi dod at law hyd yma.
- 2.4.4 **Ras Y Tri Phigyn.** Cynhelir Ras Y Tri Phigyn ar y 9fed Mehefin 2018. Yn dilyn gwaith a gynhaliwyd yn 2017 cyflwynwyd caniatâd i Bwyllgor y ras osod blociau concrid ac angorfeydd 'ôl a blaen' yn ardal ble mae dŵr dwfn parhaol yn yr Harbwr. Edrychir ymlaen at gydweithio a chynorthwyo trefnwyr y Ras unwaith yn rhagor yn 2018.
- 2.4.5 **Digwyddiad 'Motorcross' Traeth Abermaw.** Mae trefnwyr y digwyddiad wedi cyflwyno cais yn ceisio caniatâd i gynnal y digwyddiad ar y 27ain ac yr 28ain Hydref 2018. Mewn ymateb i'r cais a anfonwyd at y trefnwyr ar y 12fed Rhagfyr 2017 cadarnhawyd bod y dyddiad yn dderbyniol gan y Gwasanaeth. Serch hyn, mae yn bosibl bod yna awgrymiadau y dylai'r trefnwyr ail ystyried y dyddiadau fel na fod y dyddiadau yng ngwrth daro gyda gwyliau hanner tymor ysgolion. Er na fod hyn yn fater 'harbwr' gofynnir am farn y Pwyllgor ar y cyfnod ble cynhaliwyd y digwyddiad fel bydd yn bosibl i'r Gwasanaeth hysbysu'r trefnwyr ar gyfer eu digwyddiad yn 2019 pe bydd yna ofyn am newid y dyddiadau.
- 2.4.6 **Clirio Tywod - 2018.** Rhagwelir bydd gwaith symud tywod o'r traeth yn cychwyn ar ddechrau mis Mawrth 2018. Bydd cyfnod y gwaith yn ddibynnol ar y maint tywod sydd wedi casglu yn yr ardal. Rhagwelir bydd tywod sydd wedi casglu ar y promenade, y Maes Parcio a'r morglawdd hefyd yn cael ei glirio fel rhan o'r cytundeb.
- 2.4.7 **Pontŵn Wal y Cei.** Yn dilyn trafodaethau yn lleol mae yn parhau yn fwriad cynorthwyo er sicrhau bod perchenogaeth, cyfrifoldebau, trefn cynnal a chadw a rheolaeth y pontŵn yn cael ei drosglwyddo oddi wrth gyfrifoldeb y Clwb Hwyluo i gyfrifoldeb elusen leol. Gan na bod y pontŵn ym mherchenogaeth y Cyngor nid yw'r Cyngor mewn unrhyw sefyllfa i ymrwymo at waith cynnal a chadw'r pontŵn at y dyfodol. Mae yn fwriad cydweithio gyda'r grŵp lleol er sicrhau fod y pontŵn yn cael ei warchod ac fe fydd staff yr harbwr yn cynorthwyo drwy gynnal archwiliadau sylfaenol o'r pontŵn ac er sicrhau defnydd priodol o'r pontŵn ar ran y grŵp lleol.
- 2.4.8 Mae Uned Eiddo'r Cyngor yn paratoi 'trwydded' a fydd yn cadarnhau hawl gan y perchennog i gysylltu'r pontŵn i wal y cei. Mae hyn ei angen gan na fod y pontŵn ym mherchenogaeth y Cyngor. Ni ragwelir bydd hyn yn amharu o gwbl ar unrhyw drefniant neu gyfrifoldeb rheolaethol y pontŵn at y dyfodol.
- 2.4.9 **Trwydded Perchennog a Thrwydded Cychwyr.** Fe fydd ffurflenni cais, Gwybodaeth offer Diogelwch a ffurflenni Archwilio cychod ysgraff yn cael eu dosbarthu i'r dalwyr trwydded gyfredol yn ystod mis Mawrth. Rhagwelir bydd ysgraff a fu yn gweithredu yn 2017 yn ail ymgeisio am drwyddedau yn 2018. Ni dderbyniwyd unrhyw ysgraffau ynglŷn ag ansawdd y gwasanaeth ysgraff yn

2017 ac felly cymerir yn ganiataol na fod yna unrhyw ofyn am addasiad i'r telerau ac amodau presennol.

3. Materion Ariannol

- 3.1 Mae crynodeb o gyllideb yr Harbwr yn adrodd ar y sefyllfa ariannol gyfredol yn atodol. Bydd y sefyllfa ariannol hyd at ddiwedd Chwefror 2018 yn cael ei ddsbarthu yn y cyfarfod.
- 3.2 **Ffioedd a Thaliadau 2018/19.** Mae taenlen ffioedd arfaethedig 2018 Harbwr Abermaw eisoes wedi ei gyflwyno i'r Pwyllgor Harbwr gan ofyn am sylwadau. Er yr adroddwyd y rhagwelwyd byddai chwyddiant Harbyrau ar gyfer 2018/19 yn 1.85% mae'r canran chwyddiant wedi ei adolygu yn dilyn nifer o ffactorau sydd yn cael effaith ar chwyddiant. Cadarnheir bydd y raddfa chwyddiant ar gyfer harbwr Abermaw yn 2018/19 yn cynyddu i 3.36% gyda chwyddiant cyfartaledd harbyrau Gwynedd yn 2.9%. Golygai bydd targed incwm yr harbwr yn cynyddu at £35,720 yn 2018/19.
- 3.3 Gan fod y gwasanaeth eisoes wedi cyfathrebu gyda chwsmeriaid yr harbwr y bwriad yw awgrymu bod y ffioedd a thaliadau yn parhau i gynyddu 2% ar gyfartaledd yn y flwyddyn ariannol 2018/19. Gan fydd diffyg bosibl yn yr incwm fe fydd angen sicrhau fod y Gwasanaeth yn adnabod cyfleoedd incwm angen ac yn lleihau gwariant bosibl yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.
- 3.4 Yn 2017 roedd yn ofyn ar y Cyngor i ychwanegu ffi am bob angorfa, a hyn ym mhob Harbwr sydd dan reolaeth a chyfrifoldeb y Cyngor. Mae'r ffi wedi ei ychwanegu gan Stad Y Goron sydd yn hawlio £25.00 gan bob unigolyn sydd ag angorfa yn yr harbwr. Mae gofyn fod y Cyngor, fel yr Awdurdod Harbwr, yn codi ac yn casglu'r ffi hwn ar ran Asiant Y Goron. Ni does TAW ynghlwm a'r ffi ychwanegol. Mae'r ffi ychwanegol hefyd yn daladwy am angorfeydd ymwelwyr ac fe fydd gofyn fod y taliad hwn yn cael ei ariannu drwy gyllideb yr Harbwr.
- 3.5 Gan na fod cytundeb gydag Asiant Y Goron wedi ei gadarnhau nid oedd y ffi yn daladwy yn 2017/18. Rhagwelir bydd prydles newydd yn cael ei chadarnhau gan Asiant Y Goron yn ystod 2018 ac felly fe fydd y ffi ychwanegol yn daladwy gan holl ddalwyr angorfeydd.

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 1	

Math: **Gwiriad Iechyd – Cod Diogelwch
Morol Porthladdoedd**

Porthladd: **Cyngor Gwynedd fel yr Awdurdod
Harbwr ar gyfer Porthmadog,
Pwllheli, Abermaw ac Aberdyfi**

Diben: **Ymweliad Allanol**

Awdur:	Dyddiad	Llofnod
Forkanul Quader David Turner	19 a 20 Medi 2017	

Hanes y Fersiwn	Dyddiad	Sylwadau
Drafft Cyntaf	21 Medi 2017	

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 2	

GEIRFA

ALARP	Mor Isel ag sy'n Ymarferol Resymol
CHA	Awdurdod Harbwr Cymwys
DPP	Datblygiad Proffesiynol Parhaus
PD	Person Dynodedig
HF	Harbwrfeistr
GTGP	Canllaw Arfer Dda
KPI	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
MAIB	Cangen Ymchwiliadau Damweiniau Morol
MPX	Master/Pilot Exchange
PMSC	Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd
PEC	Tystysgrif Eithrio Llywio
MAIB	Cangen Ymchwiliadau Damweiniau Morol
MSMS	System Rheoli Diogelwch Morol
SHA	Awdurdod Harbwr Cymwys
VTS	Gwasanaeth Traffig Cychod
LPS	Gwasanaethau Porthladd Lleol

 <p>Maritime & Coastguard Agency</p>	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 3	

1. Cefndir

Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod harbwr statudol â statws bwrdeistrefol ar gyfer y porthladdoedd a ganlyn – Pwllheli, Porthmadog, Abermaw ac Aberdyfi. Defnyddir y porthladdoedd yn bennaf at ddibenion hamdden a physgota, ac maent wedi'u lleoli yn ardal arfordirol gogledd-orllewin Cymru, gerllaw Bae Ceredigion.

Cyn yr ymweliad anfonwyd *aide-memoire* at yr Harbwrfeistr gan Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau (MCA) yn gofyn am sylwadau oedd yn cyfateb i'r PMSC ac i adran berthnasol System Rheoli Diogelwch y Porthladd. Diben hyn yw cynorthwyo'r MCA gyda'r "Gwiriad Iechyd" a darparu sylfaen ar gyfer archwiliad pellach yn ystod yr ymweliad. Er mai Cyngor Gwynedd sy'n ysgwyddo cyfrifoldeb y deiliad dyletswydd, y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig sy'n goruchwylio'r gweithgareddau gweithredol, ar y cyd â thîm o Harbwrfeistri.

2. Cyflwyniad

Cynhaliwyd "Gwiriad Iechyd" o System Rheoli Diogelwch Awdurdod Harbwr Gwynedd yr MCA a adolygwyd i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â gofynion y Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC).

Cynhaliwyd yr ymweliad ar 19 a 20 Medi, a defnyddiwyd swyddfa Harbwr Porthmadog fel y prif ganolfan ar gyfer yr ymweliad. Arweinyddion tîm yr MCA oedd Forkanul Quader a David Turner.

Darparodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig gyfleusterau ar gyfer y broses wirio yn swyddfa harbwr Porthmadog, gan gynnwys rhoi mynediad i'r holl ddogfennau angenrheidiol.

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r sylwadau a wnaed yn ystod yr ymweliad, ac ni ddylid ystyried ei fod yn ddatganiad o gydymffurfiaeth â'r Cod yn ei gyfanrwydd nac unrhyw ran ohono.

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 4	

3. Sgôp

Diben y "Gwiriad Iechyd" yw asesu a yw'r porthladd, ar ddyddiau'r ymweliad, yn gweithredu'r PMSC yn effeithiol. Mae'r PMSC yn berthnasol i bob Awdurdod Harbwr yn y DU â chanddynt bwerau a dyletswyddau statudol. Bwriad yr ymweliad yw cynghori a chynorthwyo'r porthladd i weithredu'r Cod, ac i wella diogelwch y porthladd wrth wneud hynny.

Yr oedd y gwiriad iechyd hwn yn cynnwys yr elfennau a ganlyn:

1. Manylion y Porthladd	✓
2. Y Person Dynodedig	✓
3. Deiliaid Dyletswydd	✓
4. Dyletswyddau a Phwerau	✓
5. Ymgynghori a Lledaenu Gwybodaeth	✓
6. Asesu Risg	✓
7. System Rheoli Diogelwch	✓
8. Pwerau a Gorfodaeth	✓
9. Cynlluniau Llywio a Phasio	Amh. Dim ond Porthmadog
10. Cychod Gweithio, Cychod Tynnu a Gwasanaethau Morol	✓
11. Rhwymedigaethau Gwarchodaeth	✓
12. Cyfarwyddiadau	✓
13. Hyfforddiant	✓
14. Gwasanaethau Traffig Cychod	Amh.
15. Dogfennau a Gyhoeddwyd	✓
16. Gwiriad terfynol	✓

Ar ôl yr ymweliad, bydd tîm "Gwiriad Iechyd" yr MCA yn cynhyrchu adroddiad byr i grynhoi enghreifftiau o'r gwelliannau y cytunwyd arnynt gyda'r awdurdod harbwr. Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r gwelliannau a welwyd yn ystod yr ymweliad, ac ni ddylid ystyried ei fod yn ddatganiad o gydymffurfiaeth â'r Cod yn ei gyfanrwydd nac unrhyw ran ohono.

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 5	

4.

Trosolwg

Mae Cyngor Gwynedd yn Awdurdod Harbwr Statudol (SHA) ar gyfer pedwar porthladd - Pwllheli, Porthmadog, Abermaw ac Aberdyfi. Mae darpariaethau'r Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC) yn berthnasol i bob un ohonynt. Mae prif ardal yr awdurdod arfordirol yn ymestyn o Abergwyngregyn i'r dwyrain o Fangor hyd at Ddoc Fictoria ar y Fenai yng Nghaernarfon, ac i Aberdyfi ym Mae Ceredigion. Rheolir pob harbwr o ddydd-i-ddydd gan yr Harbwrfeistr a benodwyd gan y Cyngor, a gweithredir pob porthladd yn dechnegol o dan bolisiau a rheolaeth unedol y Cyngor. Mae gan Harbwr Porthmadog statws Awdurdod Harbwr Cymwys (CHA) ac mae'n darparu gwasanaeth llywio yn ôl yr angen, er na chafwyd cais am y gwasanaeth hwn ers rhai blynnyddoedd. Porthmadog yw'r unig harbwr yng Nghyngor Gwynedd â'r statws hwn, ac mae'r statws CHA yn cael ei adolygu'n barhaus.

O dan Harbwr Gwynedd, uchafswm yr angorfeydd posib yn y porthladdoedd yw: Porthmadog - 238, Pwllheli – 490 (412 ohonynt yn Angorfeydd yn y Marina), Abermaw – 140, ac Aberdyfi - 120. Dyma yw niferoedd uchaf posib yr angorfeydd. Yn 2017 niferoedd y cychodd wedi'u hangori oedd: Porthmadog - 135, Pwllheli – 490 (306 ohonynt yn Angorfeydd yn y Marina a 60 ar angorfeydd eraill), Abermaw – 86, ac Aberdyfi - 78.

Ymweliad

Cynhaliwyd yr ymweliad ar 19 a 20 Medi 2017. Dangosodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig ynghyd â'r Uwch Swyddog Harbwr a'r Harbwrfeistr (Porthmadog) ymrwymiad clir at y PMSC, gan sicrhau'r tîm ymweld eu bod yn cymryd y camau angenrheidiol tuag at weithredu darpariaethau'r PMSC.

Swyddogion Gwynedd oedd yn bresennol yn ystod y Gwiriad lechyd oedd: -

Mr. Barry Davies – Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig
 Mr. Arthur Francis Jones – Uwch Swyddog Harbwr
 Malcolm Humphreys – Harbwrfeistr (Porthmadog)
 William Williams – Rheolwr Harbwr (Pwllheli - yn rhannol bresennol)
 William Stockford – Harbwrfeistr (Aberdyfi - yn rhannol bresennol)
 Capt. Mathew Forbes – Person Dynodedig (Harbwrfeistr Conwy)

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 6	

4.1 Canfyddiadau Harbwr Gwynedd

Gwelliannau

Adnabuwyd rhai gwelliannau penodol, ond ar y cyfan gwelwyd bod dull cynhwysfawr, yn seiliedig ar ddogfennaeth, wedi'i ddefnyddio wrth lunio'r System Rheoli Diogelwch Morol (MSMS) a'r Cynllun Gweithredu Morol cysylltiedig. Fodd bynnag, canfyddodd y tîm Gwiriad lechyd bod rhai tasgau hanfodol gan gynnwys archwilio mewnol, archwilio allanol ac adnabyddiaeth gywir o'r Deiliad Dyletswydd dal heb eu cwblhau. Mae'n bwysig crybwyll hefyd i'r tîm Gwiriad lechyd ganfod fod y prosesau gweithredol yn drefnus.

Mae'r canfyddiadau a nodir isod yn gysylltiedig â'r sylwadau ar statws y Cynllun Gweithredol Morol (SMS). Bydd angen ail-ymweld â'r Cynllun Gweithredol Morol er mwyn unioni'r System Rheoli Diogelwch Morol gyda'r PMSC a'r GTGP.

Cytunodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig, yr Uwch Swyddog Harbwr, yr Harbwrfeistri perthnasol a'r Person Dynodedig y byddai'n rhaid cynnal ymweliad gwiriad iechyd arall gan dîm Gwiriad lechyd yr MCA yn ystod y cyfnod 12 mis nesaf.

Adnabuwyd nifer o welliannau a fyddai'n gwella'r modd y mae Cyngor Gwynedd yn gweithredu'r Cod. Y rhain yw:

Deiliad Dyletswydd

Ar hyn o bryd, y Deiliad Dyletswydd tybiedig yw Dirprwy Bennaeth yr Adran Economi a Chymuned (DBEC). Y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig sy'n goruchwylio gweithrediad y pedwar porthladd o dan y DBEC. Yn unol â'r PMSC, gall aelod o'r tîm rheoli neu'r Bwrdd fod yn Ddeiliad Dyletswydd gydag atebolrwydd cyhoeddus am y Cod PMSC.

Deallir mai'r DBEC yw'r Deiliad Dyletswydd ar gyfer Awdurdod Harbwr Gwynedd (AHG), ac nad yw'n aelod etholedig o'r Cyngor, ac felly nid yw'n atebol yn uniongyrchol i'r cyhoedd. Er bod aelodau'r cyngor ar y cyd (ac yn unigol) yn gallu ymrwymo i'r PMSC, dylid ystyried ffurfio pwyllgor craidd i ysgwyddo cyfrifoldeb y Deiliad Dyletswydd neu enwebu aelod o'r cyngor i weithredu fel y deiliad dyletswydd. Byddai modd i'r DBEC a benodir gynorthwyo'r Deiliad Dyletswydd.

GTGP: 2.2.19, 2.2.23, 2.2.31

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 7	

Person Dynodedig

Yn ddiweddar, mae'r Awdurdod Harbwr wedi penodi Person Dynodedig cymwys. Nid yw'r penodiad hwn wedi'i gwblhau'n ffurfiol. Felly mae angen ffurfioli'r penodiad drwy anfon llythyr at y Person Dynodedig a benodwyd.

GTGP: 2.2.25

System Rheoli Diogelwch Morol (MSMS)

Mae'r Awdurdod Harbwr wedi dewis defnyddio'r Cynllun Gweithredu Morol fel eu MSMS. Rhaid adolygu'r ddogfen i adlewyrchu rolau a chyfrifoldebau cywir y deiliad dyletswydd. Yn ogystal mae angen ffurfioli'r Cynllun Gweithredu Cyfredol yn MSMS. Mae modd i'r Awdurdod Harbwr ddefnyddio MSMS cyffredin, gan alluogi i'r porthladdoedd unigol ddatblygu system yn seiliedig ar risg i ymdrin â risgiau gweithredol pob porthladd.

GTGP: 4.1.3, 5.1.5

Archwiliadau Mewnol

Ni chanfuwyd cofnod o unrhyw archwiliadau mewnol. Dylid cynnal archwiliadau mewnol o leiaf unwaith y flwyddyn.

GTGP: 5.1.1

Archwiliad Person Dynodedig

Nid oedd unrhyw gofnodion o archwiliadau a gynhaliwyd gan y PD yn unol ag adran 2.2.30 GTGP. Nid oedd tystiolaeth o gyflwyno unrhyw adroddiad i'r Deiliad Dyletswydd nac i'r corff llywodraethu. Dylai'r PD gyflwyno adroddiad monitro i'r Deiliad Dyletswydd ac i'r bwrdd rheoli.

GTGP: 2.2.30

Archwilio Allanol

Ni chanfuwyd cofnod o unrhyw archwiliad allanol. Dylid cynnal archwiliadau allanol yn gyson.

GTGP: 5.1.1

Cynllun Diogelwch

Dylai Awdurdod Harbwr Gwynedd (AHG) ystyried cyhoeddi Cynllun Diogelwch bob tair blynedd yn unol â'r PMSC ble dengys sut y bydd y bwriedir cwrdd â'r safonau.

GTGP: 2.2

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 8	

Gwarchodaeth: GLA/Trinity House

Dylai AHG gael llythyr gan GLA/Trinity House ar ôl cwblhau'r holl waith gwarchodaeth sydd ar y gweill. GTGP: 7.5.5

Cydymffurfiaeth â Chod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC)

Pan fyddant yn fodlon eu bod yn cydymffurfio â'r PMSC, dylai AHG anfon llythyr at yr MCA. Ni wnaed hyn ers 2013.

PMSC: 2.31 GTGP: 2.12

Statws Awdurdod Harbwr Cymwys (CHA)

Dylai AHG adolygu ei statws CHA i weld a oes angen statws CHA gyda chydymffurfiaeth gyflawn. GTGP: 9.2

Iechyd a Diogelwch

AHG i adolygu ei statws archwilio I&D cyfredol i gynnwys elfennau morol ynghyd â'r gweithgareddau cysylltiedig ar y pier. GTGP: 6.6

Matrics Hyfforddi

Cytunwyd y byddai creu matrics hyfforddiant i staff a chynllun hyfforddiant cysylltiedig yn fuddiol, a bod angen cwblhau hyn.

GTGP: 12.2.1

Llaid yn Harbwr Pwllheli

Gwelwyd bod lefel y llaid yn y sianel sy'n arwain i'r harbwr yn parhau i gynyddu. Mae hyn wedi lleihau lled y dŵr sydd ar gael, yn yr ardal bwysicaf sy'n arwain i mewn i'r harbwr, yn sylweddol. Felly, dylid mynd i'r afael â'r ffactorau sy'n rhwystro carthu digonol.

GTGP: 7.4.2

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 9	

ARFERION GORAU

Ymgynghori

Yr oedd cynnwys sector pysgota masnachol Aberdyfi yng nghyfarfodydd pwyllgor ymgynghorol yr harbwr yn gam cadarnhaol, a dylid archwilio ymhellach a oes modd cael PFDs Mullion wedi'u hariannu gan Gronfa Pysgodfeydd Ewrop.

Cyfleusterau Morol

Yr oedd y cyfleusterau ym Mhorthmadog yn gynhwysfawr, ac wedi'u hategu gan rhestrau gwirio a gweithdrefnau wedi'u strwythuro'n dda. Un elfen a nodwyd yn arbennig oedd y pwysau angori o goncrit oedd wedi'u gosod mewn teiars fel bod modd eu rholio i'w lle.

Asesiad risg

Gwelwyd fod gan bob porthladd asesiadau risg wedi'u diweddarau a'u strwythuro'n dda.

5. Casgliad

Yr oedd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yn amlwg wedi gwneud ymdrech fawr i ddatblygu'r MSMS newydd a'r gweithdrefnau cysylltiedig. Ymddengys bod y ddogfen yn adlewyrchu arferion cyfredol yn fras.

Yn awr, y flaenoriaeth yw dechrau ar adolygiad o'r System Rheoli Diogelwch cyfredol a'r Cynllun Gweithredol i weithredu a rheoli'r gweithgareddau o dan yr SMS yn ffurfiol. Mae hyn yn hanfodol wrth nesáu at gydymffurfio â'r PMSC gan nad yw'n ymddangos bod egwyddorion yr SMS yn cael eu dilyn ar hyn o bryd.

Felly, bwriad yr MCA yw cynnal gwiriad iechyd arall o fewn 12 mis i gadarnhau bod yr SMS a'r gweithdrefnau cysylltiedig wedi'u rhoi ar waith a'u bod yn rheoleiddio gweithgareddau'r harbwr yn effeithiol. Byddai hyn yn cynorthwyo i roi sicrwydd bod yr harbwr yn cydymffurfio â'r PMSC. Felly, dylai pwyllgor craidd yn cynnwys, fel awgrymwyd, y Deiliad Dyletswydd ac Aelodau o'r Cyngor, fod yn barod i gydnabod eu rolau a'u cyfrifoldebau o dan y PMSC a chynnig cefnogaeth ac adnoddau i uwch staff gwblhau'r gwaith da sy'n mynd rhagddo.

 Maritime & Coastguard Agency	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 10	

Dylai Cyngor Gwynedd, fel y Deiliad Dyletswydd, hefyd gydnabod nad yw'r Awdurdod Harbwr yn cydymffurfio'n llwyr ar hyn o bryd, ac felly mae Aelodau'r Cyngor ar y cyd yn agored iawn i atebolrwydd a allai godi o achosion o esgeulustod yn yr harbwr.

6. Sylwadau yr Awdurdod Harbwr

Yr oedd holl swyddogion Cyngor Gwynedd fu'n rhan o'r gwaith a wnaed gan y tîm Gwiriad lechyd ar ran yr MCA, yn gwerthfawrogi'r dull cadarnhaol ac adeiladol a ddilynwyd wrth gynnal y gwiriad lechyd. Gwerthfawrogwyd dull gweithredu proffesiynol, gwybodus a chwrtais y tîm Gwiriad lechyd.

Mae'r Uned Morwrol a Pharciau Gwledig wedi dangos eu bod yn cydymffurfio ag egwyddorion y PMSC ers ei gyflwyno, ac wedi cymryd camau i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â phrif egwyddorion y cod.

Bydd y sylwadau cadarnhaol a'r gwelliannau a awgrymwyd gan y Tîm Gwiriad lechyd yn derbyn sylw a bydd camau priodol yn cael eu cymryd cyn yr ymweliad sydd wedi'i drefnu ar gyfer mis Hydref/Tachwedd 2018.

Mae'r Uned Morwrol a Pharciau Gwledig yn cydnabod bod potensial i Aelodau Cyngor Gwynedd fod yn agored i atebolrwydd a gyfyd yn sgil achosion posib, ac ystyrir sefydlu Deiliad Dyletswydd wedi'i ddiffinio os caniateir gweithdrefnau o'r fath.

Fodd bynnag, pwysleisir bod holl staff yr harbyrau wedi derbyn hyfforddiant priodol ac wedi cymhwyso mewn prosesau lechyd a Diogelwch. Mae proses eisoes yn bodoli i adnabod yr holl risgiau posib o fewn yr harbyrau sydd o dan awdurdod y gwasanaeth. Eisoes mae gweithredu wedi digwydd, a bydd yn parhau i ddiwydd, yn unol ag egwyddor ALARP, er mwyn sicrhau bod yr holl risgiau a adnabyddir yn parhau i fod mor isel â phosib er mwyn diddymu peryglon o'r fath.

Drwy broses ymgynghorol, mae Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Lleol cyfrifol, yn sicrhau bod yr harbyrau o dan ei awdurdod yn derbyn lefel uchel o gefnogaeth a gwasanaethau gweinyddol. Mae hyn yn ofynnol er mwyn sicrhau bod Pwyllgorau Ymgynghorol yr Harbwr ar gyfer pob harbwr unigol yn gweithredu'n unol â disgwyliadau'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu.

 <p>Maritime & Coastguard Agency</p>	
Cyf:	MNA 053/010/0480
Dyddiad:	08 Hydref 2017
Tud. Rhif 11	

Cynhelir cyfarfodydd ymgynghorol yr harbwr ddwywaith y flwyddyn yn Aberdyfi, Abermaw, Porthmadog a Phwllheli. Maent yn rhan hanfodol o'r gwasanaeth. Mae'r aelodau yn gwbl gyfarwydd â chynnwys Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd a dyma un o brif eitemau'r rhaglen ym mhob cyfarfod Pwyllgor.

Mae hyn yn sicrhau bod y Cyngor yn derbyn adborth ar yr holl faterion sy'n ymwneud â gweithrediadau'r harbwr o dan gylch gorchwyl y Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd. Drwy gael amrediad eang o gynrychiolwyr lleol wedi'u hethol ar bob Pwyllgor Ymgynghorol, mae'r Cyngor yn sicrhau bod ganddo arbenigedd eang ar draws y diwydiant morol, ynghyd â'r cymunedau hamdden morol a physgota.

Yn y sylw a wnaed gan y tîm Gwiriad Iechyd, nodwyd mai Dirprwy Bennaeth yr Adran Economi a Chymuned yw'r Deiliad Dyletswydd tybiedig, gyda'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yn goruchwyllo gweithrediad y pedwar porthladd o dan awdurdod Cyngor Gwynedd.

Er mai'r DBEC yw'r uwch reolwr llinell ar gyfer y gwasanaeth, Bwrdd y Cyngor (sef Cabinet y Cyngor yn flaenorol) oedd wedi'i nodi yn y gorffennol fel y Deiliad Dyletswydd ar y cyd ar gyfer y PMSC yng Ngwynedd.

DBEC yw'r Deiliad Dyletswydd ar gyfer Awdurdod Harbwr Gwynedd (AHG), nid yw'n aelod etholedig o'r Cyngor ac felly, fel y nodwyd gan y tîm Gwiriad Iechyd, mae'n bosib nad yw'n atebol yn uniongyrchol i'r cyhoedd.

Bydd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yn sicrhau y ceir eglurder ar fater y Deiliad Dyletswydd, ac y bydd yn cael ei gadarnhau fel mater o frys.

Rydym yn gytûn yn ein casgliad y bu'r Gwiriad Iechyd o fudd mawr i'r Uned Morwrol a Pharciau Gwledig, er y pryderon blaenorol, ac mae'r gwasanaeth yn edrych ymlaen at gyfathrebu'n rheolaidd gyda'r tîm Gwiriad Iechyd ar faterion sy'n ymwneud â'r PMSC yng Ngwynedd, ac yn edrych ymlaen at yr adolygiad Gwiriad Iechyd ym mis Hydref/Tachwedd 2018. Bryd hynny rydym yn rhagweld y bydd y materion a godwyd gan y tîm gwiriad iechyd wedi derbyn sylw.